

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **53810** (13) **U**
(51) МПК (2009)
A01K 51/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**ОПИС**
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту**(54) СПОСІБ БОРОТЬБИ ПРОТИ ВАРОАТОЗУ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ**

1

2

(21) u201001217

(22) 08.02.2010

(24) 25.10.2010

(46) 25.10.2010, Бюл.№ 20, 2010 р.

(72) ПАПЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ВІКТОРОВИЧ, ЧЕР-
ТКОВ ДМИТРО ДМИТРОВИЧ, НЕСТЕРЕНКО ВА-
ЛЕНТИНА ВАСИЛІВНА(73) ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ(57) Спосіб боротьби з вароатозом бджіл, що
включає внесення діючої речовини препарату на
верхню брущатку рамок, який **відрізняється** тим,
що застосовують пилову суміш чебрецю, пари
якого згубно діють на кліща вароа у всіх стадіях
його існування протягом року.

Корисна модель відноситься до області сіль-
ського господарства, а саме - тваринництва. Відо-
мий спосіб застосування препарату тимол опри-
люднений і рекомендований в виданнях «Буренин
Н.Л., Котова Г.Н., «Справочник по пчеловодству»,
- 2-е изд.перераб. и доп. - М. Агропромиздат,
1985г. С. 150-151, Буренин Н.Л., Котова Г.Н.,
«Практические советы пчеловоду», - 2-е изд. пе-
рераб. и доп. - М., Агропромиздат, 1991г., С. 195-
196) взятий за прототип, згідно з яким обробку
бджолиних сімей проти вароатозу проводять ти-
молем речовиною без кольору яка випаровується
у вулику, має порошковидний стан з пряним та
пекучим смаком марки МРТУ 609-56-66-68. Поро-
шок тимол відноситься до хімічних речовин.

При застосуванні тимол розпилюють по верх-
ніх брущатах рамок в дозі 0,25г на вулочку бджіл
тричі з інтервалом 7 днів, або його розміщують в
мішечках розміром 10 на 10см.

До недоліків зазначеного способу боротьби з
кліщем вароа слід віднести:

- Препарат тимол відноситься до переліку хі-
мічних речовин, тому при потраплянні його в про-
дукти бджільництва знижуються екологічні показ-
ники якості продукції;

- При контакті з препаратом відмічається заги-
бель розплоду, а іноді і дорослих особин;

- Значно знижуються зоогігієнічні умови утри-
мання бджолосімей;

- Займає багато додаткового часу бджоляра
на обслуговування пасіки;

- Вимагає часте втручання в життєдіяльність
родини бджіл що знижує їх продуктивність.

В основу корисної моделі поставлене завдан-
ня розробити новий маловитратний, екологічно

безпечний спосіб боротьби з кліщовою хворобою
бджіл - вароатозом з врахуванням біологічних ме-
тодів боротьби, поєднуючи їх природно рослинним
препаратом, отриманим з чебрецю. Цей спосіб
приводить до більш повного використання біологі-
чного потенціалу бджіл, до економічного та ефек-
тивного обслуговування та утримання бджолиних
родин на пасіках.

Поставлення завдання досягається тим, що на
підставі багаторічних досліджень, широкомасшта-
бної апробації і їх результатів (Луганська обл. Ан-
трацитівський р-н, ф/г «Алекс П» 2002-2008г.) роз-
роблено і науково обґрунтовано маловитратну,
біологічно адаптовану та комфортну, екологічно
безпечну та технологічну методику обробки воско-
вих стільників при їх відбудові бджолами в весня-
но-літній період.

Для обробки стільників готується дрібна пило-
ва суміш чебрецю. Чебрець збирається під час
його квітнення, зрізаються верхівки рослин з кві-
тами, сировина висушується в затіненому місці,
потім подрібнюється до розмірів пилу, на решетах
розміром 0,01мм, пересівається і пакується у
скляну тару. Основою отриманого препарату є пил
чебрецю природного походження, який згубно діє
на кліща вароа у всіх фазах його існування.

Стільники перед постановкою у вулик потрібно
розігріти до температури 30-45 град. С. На каток з
вовни чи войлоку наноситься пилова суміш чабре-
цю і цим катком з легким натисканням проводять
по всій поверхні стільника, частки препарату змі-
шуються з восковою основою. При відбудові стіль-
ника бджоли змішують пилову суміш чебрецю з
восковими пластинами. Таким чином частки пре-
парату чебрецю залишаються в відбудованих вос-

(19) **UA** (11) **53810** (13) **U**

кових комірках. Коли матка відкладе яйце і бджоли почнуть вирощувати розплід, самки кліща також переходять до комірок, де і відкладають яйця. Одночасно проходить процес дії парових часток чебрецю, приводить до загибелі кліщів у всіх стріх їх розвитку в комірках.

Аналізи дослідів показали, що негативних наслідків на розплід дорослих бджіл виявлено не було. Одночасно у вулики встановлюють стільники з трутневими комірками (до 2шт. на 1бдж/с), бо майже 80% самок кліща ваора відкладають яйця та розмножуються у цих комірках. Трутневі стільники також обробляють пиловою сумішшю чебрецю. Після видалення трутневого розплоду стільники використовуються багаторазово. За рахунок постанови нових оброблених стільників протягом весняно-літнього періоду акарицид на дія парів препарату триває майже весь активний період і знищує закліщенність в небезпечних межах 0,08-0,2%. Розроблений спосіб боротьби з вароатозом

перевищує спосіб, який є найближчим аналогом при посипанні зверху рамок хімічного порошку тимол та розміщення його у мішечках в послідовних показниках;

- Роботи по боротьбі з хворобою додатково не проводяться, а здійснюються як планові, постановкою лікувальних стільників для розширення гнізд.

- Значно кращі зоогігієнічні умови утримання бджолиних сімей.

- Економія часу бджоляра на спеціальні заходи по боротьбі з вароатозом бджіл.

- Зниження закліщенності зменшує ризик захворювання на інші хвороби.

- Можливе багаторазове використання трутневих стільників.

- Як новий біологічно-комфортний, екологічно безпечний спосіб боротьби з вароатозом бджіл викликає інтерес у молодих і досвідчених бджолярів.